

УДК 329.058(485):343.343.62

DOI <https://doi.org/10.30970/PPS.2020.29.32>

ПРОБЛЕМИ НЕЛЕГАЛЬНОЇ МІГРАЦІЇ У ПРОГРАМНИХ ДОКУМЕНТАХ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ ШВЕЦІЇ

Марія Светлакова

Маріупольський державний університет,

історичний факультет,

кафедра міжнародних відносин та зовнішньої політики

пр. Будівельників, 129а, 87500, м. Маріуполь, Донецька область, Україна

У сучасному світі міграційні процеси впливають на різні сфери життя суспільства. В умовах глобального перерозподілу людських ресурсів вони детермінують модернізацію національної економіки, розвиток держави, перспективи прогресу суспільства. Інтенсифікацію міжнародних міграцій, що є наслідком і водночас рушійною силою глобалізації, повною мірою можна спостерігати на європейському континенті. Особливої уваги набуває королівство Швеція, одна з найрозвинутіших країн Європи.

Швеція славиться своєю розвиненою системою соціальної опіки. Однак прибуття великої кількості мігрантів створило для держави додаткові труднощі. Більш того, мігранти в низці випадків дістали додаткові преференції в соціальній сфері – у медичному обслуговуванні, освіті тощо.

Збільшення міграційних потоків, різні обставини, за яких прибувають іммігранти, зміна категорій мігрантів поставило перед шведським урядом питання про регулювання міграційних потоків у країну. Для цього поступово, крок за кроком створювалася стійка законодавча база, яка зумовлювала права й обов'язки обох сторін – держави й іммігрантів.

Більш ніж столітня історія найбільших політичних партій Швеції свідчить про те, що стійкий партійно-політичний ландшафт – це результат своєчасного реагування на нові виклики, постійного розвитку партій та політичного компромісу. Не винятком стала і міграційна криза, що спричинила певні невдоволення у суспільстві та активізацію ультраправих партій у країні.

Оскільки Швеція опинилася в числі небагатьох країн-учасниць ЄС, які в умовах швидко зростаючого числа вимушених переселенців з регіонів Близького Сходу та Північної Африки зберегли вірність політиці відкритих дверей, шведський досвід є показовим прикладом (як у позитивному, так і в негативному контексті) розробки імміграційної політики щодо біженців.

У статті досліджується діяльність провідних партій Швеції щодо вирішення сучасних міграційних проблем. Держава, як і раніше, схильна активно приймати іммігрантів. Однак посилення антиімміграційних настроїв у суспільстві змушує уряд приймати певні рішення, які ведуть до перегляду сформованих моделей іммігрантів у шведській соціум.

Ключові слова: біженці, нелегальна міграція, Швеція, партії, Соціал-демократична робітничая партія, Шведські демократи, міграційна криза, Європа.

В умовах глобалізації сучасного світу міграційні процеси стають невід'ємною частиною політичного та суспільного життя будь-якої високорозвиненої країни. Активізація міграційних потоків, важливою причиною яких стали військові конфлікти на Близькому Сході (Сирія, Ірак), Південної Азії (Афганістан, Пакистан), поклали початок зародженню міграційної кризи, що досить швидко охопила майже всі країни Європи. Ці події призвели до трансформаційних зрушень європейського континенту та обернули його на територію місцезнаходження численних мігрантів.

Велика кількість біженців стала причиною змін у соціальній, політичній, економічній сферах багатьох європейських країн. З огляду на це, міграція є неоднозначним явищем: з одного боку, біженці з інших країн допомагають компенсувати нестачу людських (трудо-вих) ресурсів, з іншого – супроводжується загостренням політичної ситуації в країні. З огляду на це, міграційна криза стала суттєвим поштовхом для виходу на політичну арену партій «антиєвропейського» спрямування.

Швеція – «Держава загального добробуту», «Будинок народів», «Шведська модель соціалізму». Саме ці поняття прославили Швецію на весь світ, саме ці терміни якнайкраще її характеризують. Тим не менше вважається, що джерелом низки великих проблем Швеції (одна з них – збільшення чисельності іммігрантів, як її наслідок – зростання безробіття і кримінальної активності) є її соціальний добробут і занадто великодушне міграційне законодавство.

І хоча більш-менш постійні антиіммігрантські настрої, що спостерігаються в Німеччині і Франції, не характерні для Швеції, тема інтеграції іноземців та збереження традиційного шведського суспільства постійно перебуває в фокусі суспільної уваги, що зумовлює актуальність вибраної теми. Оскільки саме Швеція впродовж тривалого часу проявляла досить ліберальний підхід стосовно міграційного законодавства.

Отже, у цій статті досліджено програмні засади провідних партій Швеції щодо розв'язання тих міграційних проблем, з якими нині зіткнулася країна. Держава, як і раніше, не відмовляється приймати мігрантів, втім посилення антиімміграційних настроїв у суспільстві змушує уряд приймати певні рішення, що повинні змінити наявні моделі інтеграції мігрантів у шведський соціум.

Актуальність цієї статті полягає у тому, що міграційна політика, яку пропагують шведські політичні партії (в умовах «Швеція – держава загального добробуту»), зокрема шведський уряд, може стати корисним досвідом для України в умовах розробки її міграційного законодавства.

Мета цієї статті – дослідити програмні засади просистемної Соціал-демократичної робітничої партії Швеції у розрізі політичної програми антисистемної партії Шведських демократів в умовах міграційної кризи, що охопила більшість європейських країн.

Дослідження питань нелегальної міграції не залишаються поза увагою як вітчизняних, так і зарубіжних науковців, які висвітлюють різні аспекти цієї проблематики. Питання нелегальної міграції у своїх працях розглядають такі іноземні та вітчизняні дослідники, як: О. Малиновська, З. Смутчак, Н. Антонюк, О. Білик, І. Грицяк, Ю. Римаренко, О. Грішнова, В. Олефір, В. Івашенко, І. Серова, К. Іглічка, Х. Злотник, С. Каслс, Т. Клінченко, В. Коваленко, І. Коллет, В. Кривенко, М. Микієвич, В. Муравйов, Б. Парахонський, О. Піскун, В. Посельський.

Серед зарубіжних дослідників, що займалися вивченням міграції як явища, то перші теоретичні дослідження ґрунтувалися на працях таких учених, як Е. Равенштайн, Д. Хікс, С. Стоффер, Д. Зіпф. Ця категорія дослідників займалася виявленням основних законів, дослідженням причин та мотивів, що спонукають до міграції.

В українській історіографії не представлено комплексне дослідження партійної політики Швеції стосовно нелегальної міграції, але є окремі дослідження вчених у низці наукових надбань. Серед українських авторів можна виділити М. Зіненко, вченим було розглянуто основні причини, які спонукали іноземців до імміграції, а також формування правового поля для інтеграції новоприбулих. Також окремої уваги заслуговує дослідження Н. Пак, в якому проаналізовано основні заходи, які вживали керівники європейських держав для протидії нелегальній міграції та захисту кордонів протягом останнього десятиліття.

Політичне життя Швеції завжди було спокійним та розміреним. До початку міграційної кризи серед політичних партій країни майже не виникало протиріч. Водночас парламентські вибори 2014 та 2018 років показали, що політичні програми партій щодо міграційного питання повністю змінили політичну палітру держави. Шведські демократи потужно та швидко посилили свою електоральну підтримку завдяки протилежно іншій риториці Соціал-демократичної робітничої партії щодо інтеграції біженців. Окрім цього, партія Шведських демократів окремими пунктами програми наголошує на перегляді системи освіти та проблемі розмивання національної ідентичності Швеції через велику кількість мігрантів. У зв'язку з цим усі дослідження, що передували в українському науковому дискурсі, детально не розглядали програмні засади абсолютно протилежних за політичними поглядами партій Швеції, що разом співіснують нині і в уряді.

Шведські політики вибрали свій шлях розвитку, що знаходився між капіталізмом і соціалізмом. З огляду на це, основна ідея країни базувалася в побудові так званого «Народного дому», в якому всі жителі повинні були відчувати себе членами однієї великої сім'ї [1]. Ця концепція перш за все була закладена в партійних програмах основних політичних сил Швеції, які неодноразово вже очолювали уряд.

Ось уже понад сто років лідируюча роль у політичному житті Швеції належить заснованій ще в далекому 1889 році Соціал-демократичній робітничій партії Швеції (СДРПШ). Всесвітньо відома модель держави загального благоденства є заслугою цієї партії, саме соціал-демократи в 1950-х, 1960-х і 1970-х роках стояли біля витоків створення нового шведського суспільства [18].

Соціал-демократична робітничка партія Швеції вважається найстарішою та водночас самою численною в країні. Партія прийшла до влади у 1917 році й успішно з того часу посідає провідні позиції на виборах до Риксдагу (однопалатний парламент Швеції). Незважаючи на те, що Швеція є багатопартійною країною, протягом багатьох років результати парламентських виборів залишалися досить стабільними, з року в рік СДРПШ продовжувала впевнено очолювати коаліційний уряд, а двічі навіть отримала абсолютну більшість голосів [18]. Не винятком стали й останні парламентські вибори в Швеції 2018 року, на яких соціал-демократи посіли перше місце. Отже, успішна і стабільна політична діяльність партії базується на чітко складеній політичній програмі, що працює не на словах, а на ділі.

В основу партійної програми була закладена соціал-демократична доктрина з усіма притаманними їй цінностями. Так, у політичній програмі партії заявлено, що соціал-демократи прагнуть побудувати засноване на ідеалах демократії суспільство, основними постулатами якого повинні стати свобода, рівність і солідарність [12]. Стосовно питання, що було приділено правам іммігрантів, то партія позначила їх як одну з найбільш уразливих груп сучасного шведського суспільства, а також воно відзначалося окремим пунктом у політичній програмі [15]. Водночас, незважаючи на те, що імміграція збагачує Швецію і в економічному, і в культурному плані, втрата контролю над оновленим етнічним, культурним і релігійним різноманіттям почало часто призводити до соціальної ізоляції та сегрегації іммігрантів [4].

У зв'язку з цим особливу увагу в програмі було приділено проблемі обмеження прав приїжджих на ринок праці через етнічну дискримінацію та завідомо неправдиві упередження. Оскільки сукупність цих факторів може призвести до небезпечного зростання крайніх правих популістських рухів, з властивими їм рисами націоналізму і расизму [4].

Як ми зазначали вище, СДРПШ виступає за рівні права для всіх громадян Швеції, не робить різниці між своїми і чужими, а також сприяє трудовій і соціальній адаптації іммігрантів у шведське суспільство. Загалом, СДРПШ завжди залишалася вірною лібе-

ральній політиці мультикультуралізму, завдяки чому заручилася вагомою політичною підтримкою електорату в особі іммігрантів і шведів з іммігрантським корінням, які вважають соціал-демократів найбільш лояльною стосовно себе партією [6]. Досить лояльна політика та партійна ідеологія шведських соціал-демократів зводиться до таких принципів, як: загальна зайнятість; єдина соціальна політика; формування ринку праці, створення колективного капіталу [8].

У 1997 році був прийнятий «Закон про інтеграцію», де Швеція була проголошена мультикультурним суспільством. На поточний момент приблизно 25% населення країни – це мігранти або нащадки мігрантів. Корінне населення Швеції прирівняне до звичайної етнічної групи [3]. Політика шведської влади, що спрямована на підтримку мігрантів, це, здавалося б, хороший соціально-ліберальний крок, який характеризує загальну рівність, проте самі мігранти так не вважають, і в суспільстві є розкол, який почав наростати з кожним днем, з кожним прибулим мігрантом, що стало ще однією з причин активізації право-консервативних політичних сил.

Підтримка імміграції, а також рівні права і можливості для всіх жителів Швеції незалежно від їх етнічного, культурного і релігійного походження є одними з основних пунктів програми партії. Втім, незважаючи на стабільну та довготривалу підтримку електорату, протягом останніх років рейтинг партії помітно почав знижуватись. На політичний авторитет соціал-демократів вплинула міграційна криза в Європі (2015 року) та пов'язане з нею посилення впливу на політичній арені Швеції право-консервативної партії Шведських демократів, які виступають, навпаки, за обмежувальні імміграційні заходи [11]. Показовими в цьому плані стали результати парламентських виборів 2014 та 2018 років (на яких партія Шведських демократів посіла третє місце), що викликали чимало гарячих дискусій по всій країні [2]. Це призвело до міжпартійного розколу і зростання напруги між членами правлячої соціал-демократичної коаліції. Подібна тенденція змін у політичних вподобаннях свідчить про те, що в Швеції значно зросла кількість людей, невдоволених поточною імміграційною політикою, яку проводив уряд на чолі із СДРПШ. Іншими словами, ліберальний імміграційний курс соціал-демократів і поведінка уряду в умовах міграційної кризи 2015 року не відповідали очікуванням шведських громадян та викликало наростання внутрішніх проблем у країні.

Хоча СДРПШ у 2018 році в черговий раз очолила коаліційний уряд, Шведським демократам удалося набрати безпрецедентну раніше кількість голосів (17,5%), завдяки чому вони змогли впевнено посісти третє місце серед інших партій та отримати значну роль політичного впливу в парламенті.

Заснована в 1988 році, партія Шведських демократів увірвалася в політичне життя Швеції не так давно. Згідно зі шведськими законами, для того щоб партія могла потрапити до Риксдагу (парламенту), вона повинна набрати не менше 4% голосів виборців. Лише в 2010 році Шведським демократам удалося подолати заповітний бар'єр з результатом у 5,7%. З цього моменту їх популярність серед електорату тільки зростала [11]. Незважаючи на те, що представники ЗМІ часто називають Шведських демократів «популістами», «ультраправими» і навіть «неофашистами», самі члени партії вважають за краще називати свою ідеологію соціально-консервативною [2].

Основними політичними принципами Шведських демократів стали: відмова від домінуючої в країні концепції мультикультуралізму в бік «культурного націоналізму»; скорочення потоку мігрантів до країни; посилення міграційного законодавства [15].

Згідно з політичною програмою, члени партії не є завзятими противниками імміграції, однак закликають тримати її під контролем, щоб вона не поставила під загрозу націо-

нальну ідентичність, а також процвітання та безпеку країни [5]. У відповідь на це, в своїй політичній програмі Шведські демократи акцентують увагу на боротьбі із соціальною ізоляцією та сегрегацією іммігрантів та пропонують здійснити низку реформ у сфері так званої сімейної імміграції [15]. Тут ідеться про велику кількість іммігрантів, які приїжджають до Швеції в рамках програми з відновлення сім'ї. Як правило, вони не є активними учасниками інтеграційного процесу та проживають в умовах культурної ізоляції всередині своїх етнічних громад, створюючи додаткове соціальне і фінансове навантаження на шведську державу [18]. Шведські демократи пропонують у своїй політичній програмі розробити щедрі фінансові підтримку тих, хто готовий добровільно повернутися на батьківщину (так звану субсидію на репатріацію) [15]. Таким чином партія прагне зупинити процес масової імміграції, а також змістити фокус уряду з політики мультикультуралізму на споконвічно шведські цінності.

Наступним пунктом програми, який Шведські демократи винесли на порядок денний, стала дискусія про доцільність економічної вигоди, яку приносить імміграція взагалі. Думка про те, що Швеції потрібні іммігранти, які здатні заповнити втрати населення працездатного віку, міцно вкоренилася в умах політиків правлячої партії соціал-демократів. Однак згідно зі звітами Організації економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР), в Швеції протягом багатьох років спостерігається серйозний розрив у рівнях зайнятості між корінними шведами та іммігрантами [15]. Наприклад, у 2015 році рівень безробіття серед іммігрантів становив 16,2%, тоді як серед корінних шведів цей показник дорівнював 5,5%. Подібний розрив у процентному співвідношенні неминуче наводить на думку, що велика частина проживаючих у країні іммігрантів не поділяє загальний для всіх жителів країни податковий тягар [17].

Втім, незважаючи на те, що Шведським демократам удалося скласти серйозну конкуренцію правлячій коаліції, виникають певні сумніви щодо їх здатності брати повноцінну участь у політичному житті Швеції. Так, Стефан Левен, що з 2014 року обіймає посаду прем'єр-міністра Швеції і представляє СДРПШ, публічно заявляв про своє небажання співпрацювати з партією Шведських демократів, назвавши її членів екстремістами і неофашистами [4]. У грудні 2014 року сім з восьми представлених у Риксдагу партій уклали чинну до наступних парламентських виборів угоду, метою якої стало позбавлення Шведських демократів будь-якого політичного впливу в парламенті. Крім цього, відомі випадки справжнього переслідування членів партії, деякі з яких через свої політичні погляди втратили роботу або були виключені з профспілок [4].

Причиною такої політичної неприязні можна вважати небажання шведських системних політиків відступити від сформованого іміджу Швеції як гуманітарної наддержави. Толерантність, політкоректність і прихильність політиці мультикультуралізму є натепер невід'ємною частиною шведської ідентичності, а обговорення тем, так чи інакше пов'язаних з негативними сторонами і наслідками імміграції, стало негласним табу [6]. Самі Шведські демократи неодноразово заявляли, що спроби шведських політиків нав'язати країні якісь туманні ідеали служіння загальній гуманітарній меті виглядають щонайменше дивно. Вибрана влада, за словами представників партії, повинна служити інтересам свого народу, а не світовій спільноті. Також всупереч членам правлячої коаліції Шведські демократи неодноразово підкреслювали їх відірваність від проблем реального життя в сферах освіти, медицини та безпеки, з якими щодня стикаються пересічні шведські громадяни, відчувачи на собі негативні наслідки масової імміграції [2].

Таким чином, правоконсервативні партії приходять під гаслом порятунку держави «загального добробуту», яке усе частіше виявляється центральною темою дебатів щодо

імміграційної політики. Шведські демократи бачать в іммігрантах загрозу державі «загального добробуту» через небезпеку зниження загального рівня заробітної плати в країні та ерозії соціальної згуртованості шведів. Їх опоненти з числа соціал-демократів вважають, що ситуація зовсім інша, а саме механізми держави «загального добробуту» загрожують активній імміграції в Швецію. Відзначимо, що останнім часом часто публікуються автобіографії «нових» шведів, які визнають, що, навіть проживши в Швеції все своє життя, відчувають себе своїми і чужими одночасно [15]. Подібна недовіра у суспільстві суперечить принципам держави загального добробуту, що передбачає підтримку громадської солідарності в рамках «Народного дому».

Загалом, майбутнє імміграційної політики Швеції багато в чому буде залежати від уміння партій домовитися між собою. Незважаючи на вимушену відчуженість Шведських демократів від активної участі в прийнятті важливих стратегічних рішень, незаперечним залишається той факт, що на політичній арені Швеції з'явилася нова сила, з якою необхідно рахуватися в парламенті.

Таким чином, активізація міграційних потоків до стабільної та високорозвинутої Швеції стала насамперед витримкою на стійкість для традиційних політичних партій, зокрема Соціал-демократичної робітничої партії Швеції (СДРПШ). Оскільки посилення електоральної популярності партії Шведських демократів стосовно їх запропонованої імміграційної політики натепер становить реальну загрозу для стабільної політичної системи Швеції. Нині можна спрогнозувати, що Швеція може потрапити в політичний глухий кут через падіння авторитету традиційних партій та електорального успіху антисистемних Шведських демократів. Утім, щоб усе ж таки уникнути парламентської кризи, що може спровокувати різне бачення політичних сил щодо іммігрантів, необхідно об'єднатися та переосмислити нові політичні реалії, які постали перед державою.

Список використаної літератури

1. Антропов В.В. Шведский опыт социального обеспечения. Современная Европа. 2007. С. 78–86.
2. Болотникова Е.Г. Праворадикальные партии современной Швеции. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/pravoradikalnye-partii-sovremennoy-shvetsii/viewer> (дата звернення: 15.04.2020).
3. Зіненко М.О., Сипко Б.В. Формування політики мультикультуралізму в Швеції в другій половині ХХ – на початку ХХІ століття URL: [file:///C:/Users/Lenovo/Downloads/molv_2018_5\(2\)_51.pdf](file:///C:/Users/Lenovo/Downloads/molv_2018_5(2)_51.pdf) (дата звернення: 15.04.2020).
4. Котлова Е.С. В поисках баланса: шведская модель этнической политики на современном этапе. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/v-poiskah-balansa-shvedskaya-model-etnicheskoj-politiki-na-sovremennom-etape> (дата звернення: 10.04.2020).
5. Малиновська О.А. Міграційна політика: глобальний контекст та українські реалії. URL: http://old2.niss.gov.ua/content/articles/files/Migration_Politic_Print-fin-3178a.pdf (дата звернення: 20.05.2020).
6. Хахалкина Е.В. Кризис политики мультикультурализма сквозь призму проблем национальной идентичности на примере Швеции. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/krizis-politiki-multikulturalizma-skvoz-prizmu-problem-natsionalnoy-identichnosti-na-primere-shvetsii> (дата звернення: 10.04.2020).
7. Швеція: бастион європейського лібералізму встояв. URL https://dt.ua/international/shveciya-bastion-yevropeyskogo-liberalizmu-vstoyav-288193_.html/ (дата звернення: 20.05.2020).

8. Arbetskraftsinvandring. URL: <https://www.socialdemokraterna.se/var-politik/a-till-o/arbetskraftsinvandring> (дата звернення: 23.04.2020).
9. Government proposes measures to create respite for Swedish refugee reception. URL: <http://www.government.se/articles/2015/11/government-proposes-measures-to-create-respite-for-swedish-refugee-reception/> (дата звернення: 23.04.2020).
10. Hofverberg, E. Refugee Law and Policy: Sweden. Library of Congress. URL: <https://www.loc.gov/law/help/refugee-law/sweden.php> (дата звернення: 21.04.2020).
11. Larsson P. The Far Right Comes to Sweden. URL: <https://www.jacobinmag.com/2016/01/sweden-democrats-jimmie-akesson-far-right-europe/> (дата звернення: 21.04.2020).
12. Mänskliga rättigheter för alla. URL: <https://www.socialdemokraterna.se/var-politik/a-till-o/manskliga-rattigheter> (дата звернення: 23.04.2020).
13. Measures to tackle the refugee crisis. Government Offices of Sweden. URL: <http://www.government.se/information-material/2015/10/measures-to-tackle-the-refugee-crisis/> (дата звернення: 20.05.2020).
14. Migration på rätt sätt. URL: <https://sd.se/vad-vi-vill/migrationspolitik/> (дата звернення: 23.04.2020).
15. Migration, asyl-och flyktingpolitik. En reglerad invandring som fungerar. URL: <https://www.socialdemokraterna.se/var-politik/a-till-o/migration-asyl--och-flyktingpolitik> (дата звернення: 23.04.2020).
16. Pierre J. and Jochem S. Sweden Report: Sustainable Governance Indicators. URL: http://www.sgi-network.org/docs/2016/country/SGI2016_Sweden.pdf.
17. Sverigedemokratisk politik. URL: <https://sd.se/vad-vi-vill/> (дата звернення: 23.04.2020).
18. Swedish Migration Agency. URL: www.migrationsverket.se (дата звернення: 21.05.2020).
19. Vår historia. URL: <https://www.socialdemokraterna.se/vart-parti/om-partiet/var-historia> (дата звернення: 21.05.2020).
20. Vi är Sverigedemokraterna. URL: <https://sd.se/lattlast/> (дата звернення: 21.04.2020).

PROBLEMS OF ILLEGAL MIGRATION IN THE PROGRAM DOCUMENTS OF POLITICAL SWEDISH PARTIES

Mariia Sviatlakova

Mariupol State University,

Faculty of History, International Relations and Foreign Policy Department

Budivelnkyiv ave., 129a, 87500, Mariupol, Donetsk region, Ukraine

Nowadays, migration processes influence various aspects of society. In the context of global redeployment of human resources, they determine the modernization of the national economy, the state development, the promise of the progress of society. The intensification of international migration, which is a consequence and, at the same time, a growth engine of the globalization, can be fully observed on the European continent. The Kingdom of Sweden, one of the most developed countries in Europe, is engaging special attention.

Sweden has a reputation for its advanced system of social welfare. However, the arrival of a large number of migrants created additional challenges for the state. Moreover, in some cases migrants received additional preferences in the social sphere – in health care, education etc.

The increase in migratory flows, the different circumstances in which immigrants arrive, and the change in the categories of migrants have raised an issue of the regulation of migration pressure into the country before the Swedish leadership. In order to achieve this, gradually, step by step, a stable legislative framework was introduced, which determined the rights and obligations of both parties – the state and the immigrants.

More than a hundred-year-old history of Sweden's largest political parties shows that a stable party-political framework is the result of a timely response to new challenges, constant party development and political compromise. The migration crisis, which engendered discontent in society and the activation of far-right parties in the country was not an exception.

Considering that Sweden has appeared to be one of the few EU member states which remained committed to an open door policy within the context of a rapidly growing number of forced migrants from the Middle East and North Africa, the Swedish experience is still a bright example (in both positive and negative contexts) of setting immigration policy on refugees.

This article examines the activities of Sweden's leading parties in regard to current migration issues. The state still tends to receive refugees actively. However, the intensification of anti-immigration sentiment in society is making the government to take certain decisions leading to a revision of the existing models of immigrants integration into the Swedish society.

Key words: refugees, illegal migration, Sweden, parties, Social Democratic Workers' Party, Swedish Democrats, migration crisis, Europe.